

Походження світу

Остап Вишня

(Наукова праця. Власне, науково-популярна)

Раніш на землі не було нічого. Власне, не "на землі" не було нічого, а взагалі не було нічого... І землі не було. Порожньо скрізь було... Ну, ні вийти тобі нікуди, ні виїхати...

Був бог... Сам господь Саваоф... Де він був — невідомо... Але був... Був він ніде... Тоді не було нічого, а на цьому нічого сидів бог... Літав... Де літав — невідомо... Бо тоді повітря не було... Але літав, бо на те він бог... А раз він бог, значить, він міг літати, хоч і ніде було літати... Літав-літав, бо, куди не подивиться, — темно... Чорно скрізь... Хоч і того "скрізь" не було, бо не було нічого... Темно богіві, хоч тоді й темноти не було, бо темнота з'явилась тоді, коли вже знали про світло... Порожньо було, хоч і порожнеча з'явилась тоді, коли вже знали про непорожнє...

Одне слово, остогидло богіві літати в чомусь, чого не було... Подивиться б, де літаєш, — не можна, бо нема на що дивитись, а дивитись хочеться, хоч і хотіння тоді не було... Становище безпорадне, хоч і становища тоді не було.

Озирнувся бог на всі боки, хоч і боків тоді ніяких не було...

Одне слово, як гаркне бог:

— Хай буде ясно!

Це був перший день, хоч і днів тоді не було. І стало ясно... Ясно-ясно...

Подививсь бог — ясно... А не видко нічого, бо ні на що було дивитись... Дививсь-дививсь бог...

— Що ж, — мовить, — і далі літати?! Крила болять, хоч і крил у його не було...

— Треба, — говорить, — квартиру собі шукать!.. А де її найдеш? Житловідділів тоді не було... І, ти, лиха година! Та як гаркне:

— Хай буде небо! Хай буде твердь! Як закрутилось-закрутилось-закрутилсь (хоч і крутитись не було чому), і викрутилось небо... Викрутилось і повисло вгорі, хоч і гори тоді не було... Викрутилась і земля. Твердь!

Полетів тоді бог на небо, сів (хоч і сідати було ні на чому), погладив бороду й каже:

— Ну, тепер справа на всі сто відсотків піде.

— Ану, — говорить, — земля — праворуч, а вода — ліворуч! (Хоч і води тоді не було)... Відокремив він воду від землі...

— Ану, — говорить, — земле, рости рослини різні! Як попер спориш, як попер із землі подорожник! Почали дуби, ясенки, берези рости... Ростуть, і ростуть, і ростуть. І досі ростуть... І сонця нема, а вони ростуть...

— Ростете?— питає бог... — То ж бо то й є! Ну, не турбуйтеся — зараз сонце буде! І місяць зараз буде! І зірки будуть!

Махнув бог рукою — справді:

Як засяяло сонце, заблистів місяць, замерехтіли зірки...

Було це вночі (хоч і ночі тоді не було), а сонце світить, і місяць світить, і зірки світять...

Взагалі такого бог наробив, що й досі дивно.

Це був уже четвертий день.

Рахував бог, хоч і чисел тоді не було...

На п'ятий день устав бог, дивиться — води сила, ліси повиростали і хоч би тобі одна рибка, і хоч би тобі одна пташка...

І, ти, б:ій тебе сила божя!

— Ану, — говорить, — заворушись, рибко! Ану, — говорить, — зацвірінькайте, пташки!..

Хвилин через п'ять як вдарила риба, як затьохкав курський соловей. "Закувала та сива зозуля", "Ой сів пугач на могилі", "Летить галка через балку", "Кряче ворон"... Одне слово, риба й птиця пішла...

Шостого дня сидить бог і думає:

"Все є! А людей нема!.. І звірів нема! Хто ж мені свічки ліпитиме? Хто ж мені молебні правитиме?"

Махнув рукою — побігли різні звірята!

А потім ухопив шмат глини, плюнув, замісив, зліпив чоловіка, дунув на нього... Чхнула перша людина та зразу:

— "Слава в вишніх богу!" Здравія желаю, ваше превосходительство!

— Ні, — говорить бог, — так мене не величай!.. Царських генералів так величатимеш, а мені співай:

"Святий боже, святий кріпкий!.." Лягай, Адаме!

Ліг Адам.

Ухопив бог Адама за ребро... Смикнув... Висмикнув ребро — дунув.

— Получай Єву! А я ляжу спати! Цілий сьомий день проспав бог. А на восьмий день устав, подививсь, похитав головою :

— Ох і наробив же!..

Оце й уся історія про походження світу... Не нова вона, правда, але її останніми часами забувати почали.

Я нагадав-Нагадав для того, щоб не забували... Бо скоро страшний суд, і неприємно буде смажитись на сковороді за те, що забули найголовніші божі справи. Бо все, що бог робив потім, — юринда проти його перших ділов, якими він так прославивсь завжди, нині, повсякчас і на віки вічні. Амінь...